

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Reforma psychiatrické péče – aktuální situace v PN Kosmonosy

Mgr. Fialová Alena – specialista pro transformaci PN
Kosmonosy
Ministerstvo zdravotnictví ČR

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ
Strategie reformy psychiatrické péče

Strategie Reformy psychiatrické péče

- Schválena ministrem zdravotnictví v říjnu 2013
- Reforma psychiatrické péče komplexně, nejen péče o vážně duševně nemocné (SMI)
- Předpokládá změnu celého systému tak, aby péče duševně nemocným byla poskytována co nejbližší jejich vlastnímu sociálnímu prostředí

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ
Strategie reformy psychiatrické péče

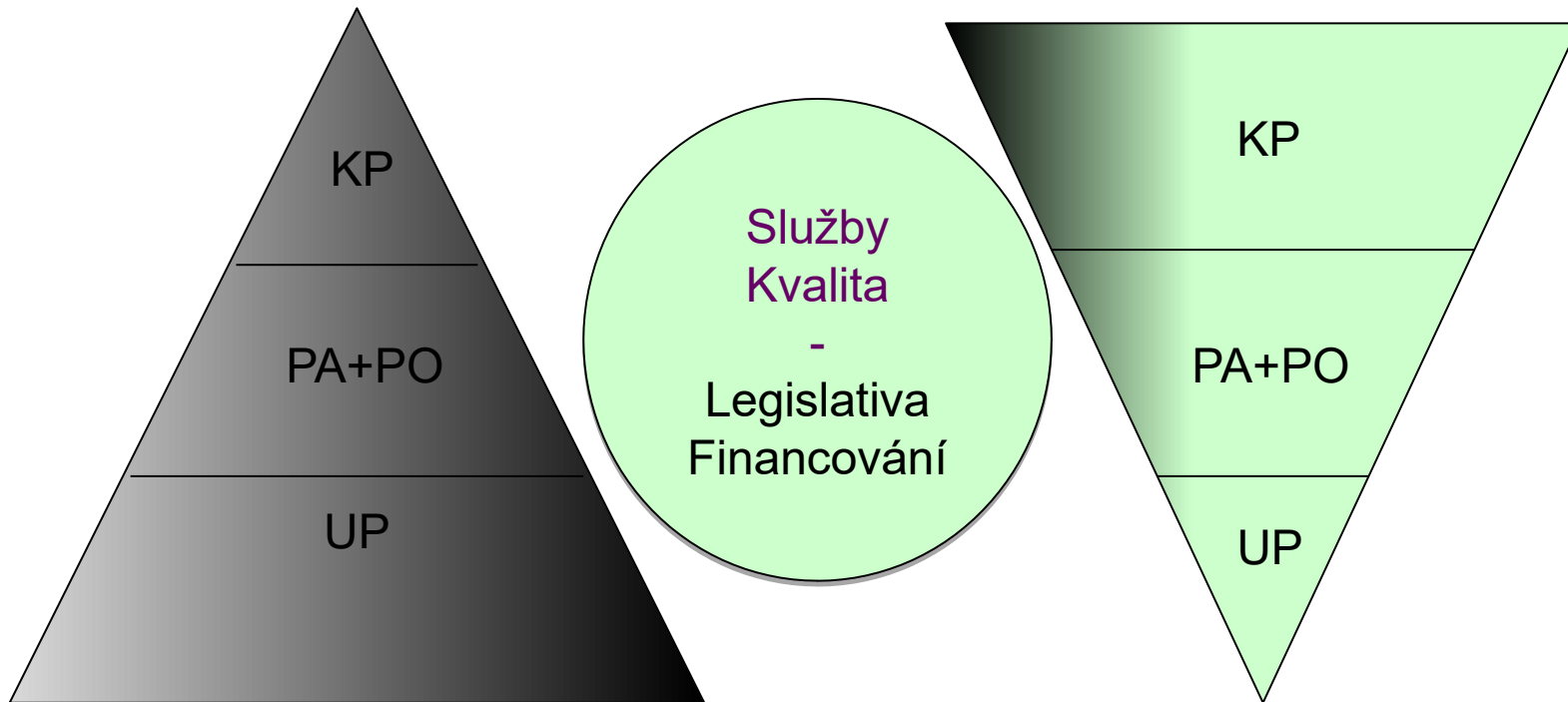

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Reforma je proces...

Cíl reformy péče o duševně nemocné

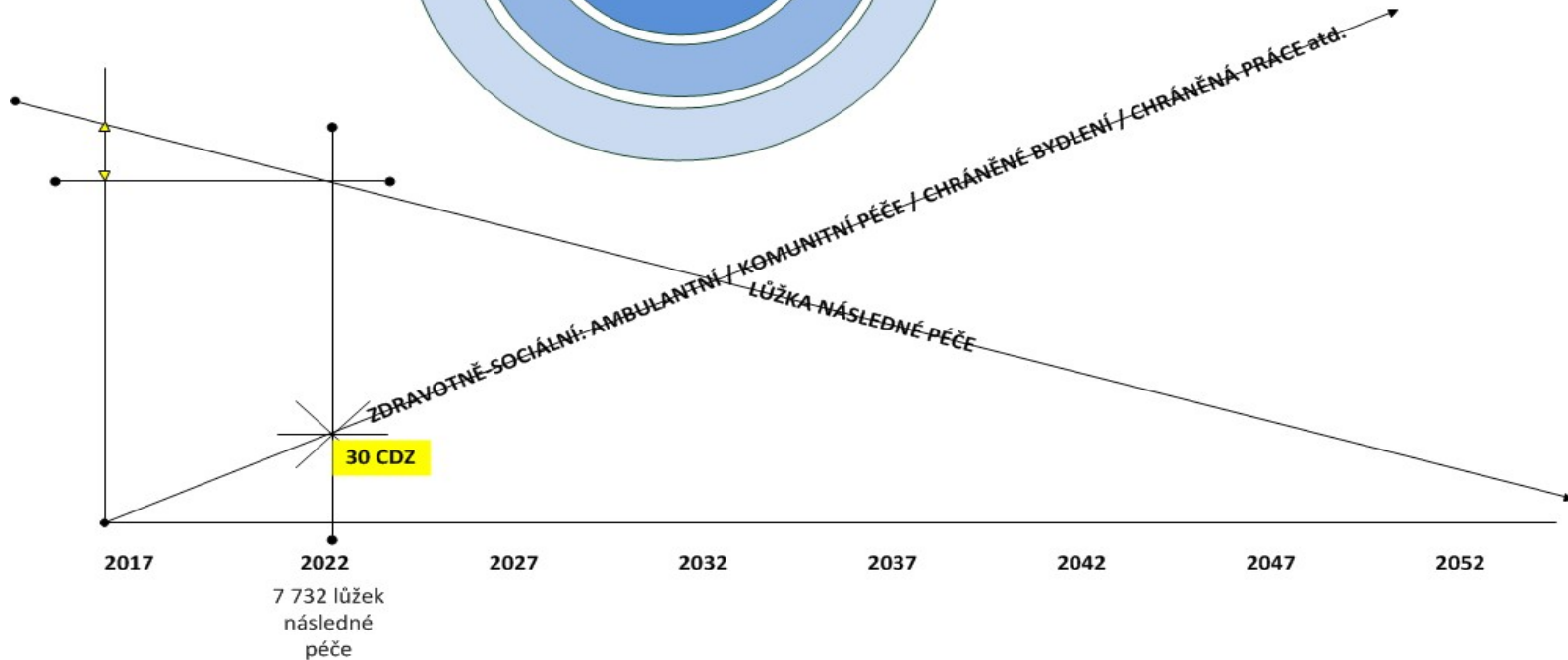
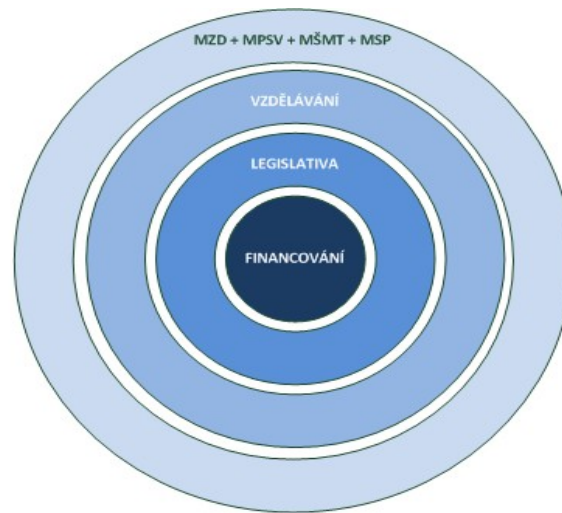
Změna **systemu** poskytované péče

KP: komunitní péče, PA+PO: Psychiatrické ambulance a oddělení v nemocnicích, UP: ústavní péče

Přechod od dlouhodobé lůžkové péče k péči v komunitě

Deinstitucionalizace

- klíčový – dokument Spojených národů „**ÚMLUVA O PRÁVECH LIDÍ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM**“ (zejména čl. 19 – právo lidí se zdravotním postižením na péči v komunitě, ve vlastním sociálním prostředí)
- proces nahrazování institucionálních služeb a ústavní péče v péči komunitní = **transformace ústavní péče v komunitní**
- v kontextu reformy psychiatrie se jedná o:
  1. vytvoření kvalitní sítě komunitní péče tak, aby docházelo ke **snižování počtu hospitalizací a zkracování délky pobytu** v ústavní péči. Následuje **snižování lůžkových kapacit v psychiatrických nemocnicích** propouštěním dlouhodoběji hospitalizovaných pacientů, u kterých je zdravotní stav dostatečně stabilní a dominují sociální potřeby, do komunitních služeb
  2. **změna zavedených institucionálních procesů**

Transformace PN

- V budoucí síti ne jen jako poskytovatel péče v prostorách v kterých v současnosti funguje, ale i jako **poskytovatel péče mimo „svůj areál“**
- PN by se mohla a měla přetvořit v poskytovatele regionálních služeb péče o duševně nemocné
- Rozvoj péče ve vlastním sociálním prostředí pacientů (CDZ, ARP, DS,...)
- Spolupráce s extramurální péčí při přechodu pacienta z lůžkové péče (multidisciplinární spolupráce)

Psychiatrická nemocnice Kosmonosy

- V roce 2006 snížila PN Kosmonosy počet lůžek o 100, v roce 2016 o 10 lůžek
- Počet lůžek k 31.5.2019 .... **590**
  - 504 lůžek v areálu Kosmonosy, 86 lůžek v PO Sadská
  - Všechna lůžka jsou hrazená a vedená jako lůžka následné péče i když fakticky se každý měsíc na cca 40% z nich poskytuje péče akutní či zvýšená akutní péče
  - Cca 22 lůžek je nyní vedeno jako lůžka technická a to z důvodu přestavby a rekonstrukce některých oddělení
- Poskytuje zdravotnickou péči + další spektrum odborných činností pacientům starším 18- ti let z celého spektra psychiatrických diagnóz (organické poruchy, závislosti, SMI, neurotické poruchy, poruchy osobnosti, mentální retardace, onemocnění autistického spektra atd.)
- Poskytuje lůžkovou péči, ambulantní péči
- Od roku 2003 spolupracuje s komunitními sociálními službami pro lidi s duševním onemocněním, tuto spolupráci trvale rozšiřuje a zintenzivňuje

Transformace v PN Kosmonosy

- Cíle transformace v PNK:
  - Naplnit požadavky zřizovatele (MZ ČR) tak, aby zůstala zachovaná integrita a funkce psychiatrické nemocnice jako součásti péče o duševně nemocné
  - Zachování rozsahu cílové skupiny
  - Rozšiřovat služby PNK směrem do komunity:
    - podíl na projektu vzniku Centra duševního zdraví v Ml. Boleslavi
    - vznik adiktologické ambulance a stacionáře
    - vznik denního stacionáře pro seniory vyžadující zvýšenou ošetrovatelkou péči
    - Vznik tréninkových bytů a chráněného bydlení komunitního typu
  - Vznik nového oddělení režimové léčby pro pacienty s nařízenou ochrannou léčbou závislostní v ústavní formě
  - Zkvalitňovat péči pro pacienty v návaznosti na projekt Kvalita péče

Transformace v PN Kosmonosy

- Transformace lůžkového fondu:
  - V současné době je všech 590 lůžek (vykazovaných pro zdr. pojišťovny) vedených jako **lůžka následné péče (NP)**
  - Snížení počtu lůžek NP lze dvěma způsoby:
    - Rušení nadbytečných lůžek a snižování počtu lůžek na pokojích v rámci humanice péče
    - Převedením lůžek z fondu NP do:
      - fondu lůžek akutní péče (AP) – **30** od 11/2019
      - fondu lůžek ochranný léčeb – **52** + plánuje se rozšíření o nové odd. pro závislostní ochranné léčby v ústavní formě, cca **20** lůžek

Transformace v PN Kosmonosy – výstup z marko analýzy k 08/2018

- Z analýzy pacientů pro TP verze srpen/2018 vyplývá, že se v PNK daří propouštět do ambulantní péče mladší pacienty ze skupiny SMI - daří se napojovat tyto pacienty na komunitní služby, nově vzniklých dlouhodobých hospitalizací u mladých SMI pacientů bez OLÚ je v řádu jednotek
- V PNK zůstávají pacienti staršího věku, pro které se venku hůře hledají vhodné služby z důvodu komorbidit
- Z analýzy k 30.9.2018 vyplývá, že v PNK je 130 pacientů hospitalizovaných déle než půl roku, z toho je 61 hospitalizovaných více než 5 let.

Transformace v PN Kosmonosy – výstup z mikro analýzy SMI (škály HoNOS a GAF)

- Ze skupiny pacientů SMI hospitalizovaných dlouhodobě k 30.9.2018 má jen velmi malé procento pacientů potíže s agresivitou či sebepoškozováním (vč. pokusů o TS)
- Zhruba polovina těchto pacientů má závažnější potíže v oblasti prožívání halucinací a bludných představ nebo má potíže s hlubší depresí
- Více než polovina pacientů prožívá úzkosti a pocit vnitřní tenze, má výraznější kognitivní potíže, má problémy se zvládnutím běžných denních činností a mají potíže s navazováním a udržováním kvalitních podpůrných vztahů
- Více než polovina těchto pacientů má hodnotu GAF mezi 20 a 40
- **Tj. více než polovina těchto pacientů potřebuje v případě propuštění z PNK alespoň na přechodnou dobu pobytové sociální služby s vyšší mírou podpory z důvodu nácviku sociálních dovedností potřebných k samostatnému bydlení a nácviku zvládnutí projevů duševního onemocnění v prostředí mimo nemocnici**

Aktuální počty pacientů z okresu Jičín v PN Kosmonosy – dle censu k 31. 5. 2019

Krátkodobá hospitalizace (do 3 měsíců)

- celkem 14 pacientů
  - Nad 65 let ... 3 pacienti
    - Dg. F3, F2, F0
  - Do 65 let ... 11 pacientů
    - 4 pacienti s dg. F1 (3 hospitalizovaní pro zvládnutí odvykacího stavu, 1 pacient absolvuje střednědobou léčbu závislosti)
    - 4 pacienti SMI, dva se blíží seniorskému věku
    - 2 pacienti s dg. F7 (oba mladí lidé)
    - 1 pacient dg. F4 (úzkostná porucha)

Aktuální počty pacientů z okresu Jičín v PN Kosmonosy – dle censu k 31. 5. 2019

Střednědobá hospitalizace (3 až 6 měsíců):

- Celkem 5 pacientů, všichni do 65 let
  - 1 pacient s dg. F0, roč. 1986, ORP Nová Paka
  - 3 pacienti SMI, ORP Hořice, Nová Paka a Jičín
  - 1 pacient s dg. F4, roč. 1959, ORP Jičín

Aktuální počty pacientů z okresu Jičín v PN Kosmonosy – dle censu k 31. 5. 2019

Dlouhodobé hospitalizace (nad 6 měsíců):

- Celkem 24 pacientů
  - 6 pacientů s dg. F0, všichni ve věku na 65 let, všichni z ORP Jičín
  - 2 pacienti s dg. F1, jeden absolvuje soudně nařízenou OLA ve formě ústavní (ORP Nová Paka), druhý je hospitalizován od roku 2004 (ORP Jičín)
  - 1 pacient s OLS z ORP Jičín
  - 2 pacienti s dg. F7, ORP Jičín, ORP Nová Paka
  - 13 pacientů z dg. skupiny SMI
    - Nad 65 let 5 pacientů, ORP Nová Paka (2), ORP Jičín (3)
    - Do 65 let 8 pacientů, ORP Jičín (3), ORP Hořice (4), ORP Nová Paka (1)

Aktuální počty pacientů z okresu Jičín v PN Kosmonosy – dle censu k 31. 5. 2019

Celkový počet hospitalizovaných pacientů z okr. Jičín ... 43

Celkový počet krátkodobých hospitalizací ... 14

Celkové počty pacientů ve střednědobé a dlouhodobé
léčbě:

ORP Jičín ... 17 pacientů

ORP Nová Paka ... 7 pacientů

ORP Hořice ... 5 pacientů

DĚKUJI ZA POZORNOST

alena.fialova@mzcr.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

REFORMA PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ
Strategie reformy psychiatrické péče

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY